

Звеліхле Вайзман Нзуза, Олоєде Обабува, Раджендра Раджарам

Внутрішні детермінанти фінансової ефективності зареєстрованих на біржі продовольчих супермаркетів у південноафриканській економіці

Мета дослідження – вивчити внутрішні детермінанти фінансової ефективності продовольчих супермаркетів, зареєстрованих на фондовій біржі Південної Африки. Продуктові супермаркети відіграють важливу роль у соціально-економічному розвитку країни. У дослідженні використовувався економетричний підхід із застосуванням панельних даних із фіксованим ефектом. На основі інформації з перевірених фінансових звітів було зібрано дані з чотирьох основних продовольчих супермаркетів Південної Африки за період з 1994 по 2022 рік, в результаті чого було проведено загалом 116 спостережень протягом 29 років. Надійна довготривала статистика, отримана на основі збалансованих даних, вказує на значну позитивну кореляцію між фінансуванням акціонерного капіталу, розміром корпоративного управління та поточною заборгованістю із фінансовими показниками, виміряними за доходами від продажів на рівнях значущості 0,0000, 0,054 та 0,000 відповідно. Результати показують, що зі збільшенням цих змінних фінансові показники досліджуваних продовольчих супермаркетів (Shoprite, Woolworths, Spar та Pick n Pay) також зростають. І навпаки, відзначено негативний і значний зв'язок між віком компанії, поточними активами та фінансовими показниками на рівнях значущості 0,007 і 0,002 відповідно. Це означає, що зі збільшенням цих змінних фінансові показники знижуватимуться. Зроблено висновок, що для супермаркетів вкрай важливо підтримувати всебічне поєднання власного капіталу та боргу, а також застосовувати винахідливі бізнес-підходи в міру їхнього розвитку, щоб покращити фінансові результати. Таким чином, у дослідженні пропонується структура, зосереджена на внутрішніх факторах, які впливають на фінансову ефективність продовольчих супермаркетів у Південній Африці.

Ключові слова: фінансові показники, лістингові продовольчі супермаркети, внутрішні детермінанти, економіка Південної Африки, фондова біржа, панельні дані з фіксованим ефектом

Класифікація JEL: G30, G20

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.